

OBSAH

Obsah.....	1
Předmluva	4
1 Úvod	5
1.1 Historie čištění odpadních vod	6
2 Evropská vodní charta	10
3 Základní legislativní požadavky	11
3.1 Evropská unie	11
3.2 Česká republika	12
3.2.1 Čistírenské kaly	14
3.3 Technické normy v oboru čištění odpadních vod.....	15
4 Situace v čištění odpadních vod v ČR	17
4.1 Základní metody čištění odpadních vod.....	18
5 Množství a kvalita odpadních vod.....	19
5.1 Hydraulické zatížení ČOV.....	19
5.2 Látkové zatížení ČOV	25
6 Doprava odpadních vod.....	27
6.1 Cíle, úkoly a metody.....	27
6.2 Vývoj způsobů městského odvodnění	28
6.3 Dešťová data.....	31
6.3.1 Základní rozdelení dešťových dat	31
6.3.2 Blokový déšť	32
6.3.3 Syntetické (modelové) dešť.....	32
6.4 Povrchový odtok.....	33
6.4.1 Základní procesy při povrchovém odtoku	33
6.4.2 Hydrologické procesy povrchového odtoku	33
6.4.3 Hydraulické procesy povrchového odtoku	35
6.5 Průtok ve stokové síti	35
7 Technologické zařízení ČOV	37
7.1 Technologické zařízení velkých a středních čistíren.....	37
7.2 Technologické zařízení malé ČOV	42
8 Mechanické čištění odpadních vod.....	43
8.1 Cezení	43
8.2 Lapáky písku	45
8.3 Usazování	49
8.3.1 Pohyb izolované částice v klidné kapalině	49
8.3.2 Usazování suspenzí	50
8.3.3 Usazovací nádrže	52
8.3.4 Dosazovací nádrže	54
8.3.4.1 Technologické parametry	54
8.3.4.2 Typy dosazovacích nádrží	56
8.3.4.3 Faktory ovlivňující účinnost separace	57
9 Biologické čištění odpadních vod.....	60
9.1 Úvod	60
9.2 Biologická rozložitelnost organických látek	61
9.3 Růst a množení mikroorganismů	62
9.4 Kinetické principy ve směsných kulturách.....	64
9.5 Aktivační proces	65
9.6 Aerobní biologické čištění.....	66
9.6.1 Aktivovaný kal	66

9.6.2	Vláknité bytnění kalu	67
9.7	Nejdůležitější technologické parametry aktivace	68
9.8	Technologické varianty	70
9.9	Základní způsoby kultivace směsné kultury	70
9.9.1	Kontinuální směšovací systém	70
9.9.2	Kontinuální systém s postupným tokem	71
9.9.3	Semikontinuální systém	71
9.10	Vliv různých faktorů na čistící účinek aktivace	71
9.10.1	Vliv doby zdržení	72
9.10.2	Vliv zatížení a stáří kalu	72
9.10.3	Vliv teploty	73
9.10.4	Vliv pH	73
9.10.5	Vliv koncentrace rozpuštěného kyslíku	73
9.10.6	Vliv nutrientů	74
9.10.7	Vliv solnosti a těžkých kovů	74
9.11	Spotřeba kyslíku a vzduchu	74
9.12	Spotřeba kyslíku	75
9.13	Odstraňování dusíku z odpadních vod	76
9.13.1	Proces nitrifikace	77
9.13.2	Faktory ovlivňující rychlosť nitrifikace	77
9.13.3	Proces denitrifikace	79
9.13.4	Faktory ovlivňující rychlosť denitrifikace	79
9.14	Odstraňování fosforu z odpadních vod	82
9.14.1	Fyzikálne chemické metody	82
9.14.2	Biologická metoda defosfatace	83
9.15	Biofilmové reaktory	85
10	Anaerobní čištění odpadních vod	87
10.1	Faktory ovlivňující tvorbu metanu	87
10.2	Přednosti a nevýhody anaerobního čištění	88
10.3	Přehled reaktorů pro anaerobní čištění	89
10.4	Bioplyn	89
11	Kalové hospodářství čistíren odpadních vod	90
11.1	Kal z čistíren odpadních vod	90
11.2	Primární kal	90
11.2.1	Produkce primárního kalu	90
11.2.1.1	Složení primárního kalu	91
11.2.1.2	Vlastnosti primárního kalu	92
11.2.2	Sekundární (přebytečný kal)	93
11.2.2.1	Produkce přebytečného – sekundárního kalu	93
11.2.2.2	Složení sekundárního – přebytečného kalu	95
11.2.2.3	Vlastnosti sekundárního – přebytečného kalu	96
11.2.3	Chemický kal	97
11.2.3.1	Produkce chemického kalu	97
11.2.3.2	Složení chemického kalu	98
11.2.3.3	Vlastnosti chemického kalu	98
11.3	Zpracování kalu	98
11.3.1	Zahušťování kalu	98
11.3.2	Stabilizace kalu	100
11.3.2.1	Aerobní stabilizace kalu	101
11.3.2.2	Autotermní aerobní termofilní stabilizace kalu	101

11.3.2.3	Anaerobní kryofilní stabilizace kalu.....	102
11.3.2.4	Anaerobní mezofilní stabilizace kalu.....	103
11.3.2.5	Anaerobní termofilní stabilizace kalu.....	105
11.3.2.6	Bioplyn (kalový plyn) a jeho využití.....	106
11.3.2.7	Předúprava kalu.....	107
11.3.2.8	Chemická a další metody stabilizace kalu.....	108
11.3.3	Hygienizace kalu.	108
11.3.3.1	Technologické procesy spojené s hygienizací kalu, umožňující dosažení třídy.....	110
11.3.3.2	Technologické procesy spojené s hygienizací kalu, umožňující dosažení třídy II.....	114
11.3.4	Odvodnění kalu.	115
11.3.4.1	Odvodnitelnost kalu.....	116
11.3.4.2	Flokulanty.....	116
11.3.4.3	Odvodňování kalu na principu filtrace.	117
11.3.4.4	Odstřed'ování kalu.	119
11.3.4.5	Kalová voda.....	121
11.3.5	Jiné způsoby nakládání s kalem.....	122
11.3.5.1	Kompostování čistírenských kalů.....	122
11.3.5.2	Spalování kalu.	123
12	Seznam literatury	125